Ar pascha wisuschehliga augsta Keisara wehleschanu.

Maksa ar peesuhtischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 75 kap.
bez Peelikuma: par gadu 2 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 40 „
bez Peelikuma: par ½ gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 90 „
bez Peelikuma: par ¼ gadu — „ 70 „

Maksa bez peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bez Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bez Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 50 „
bez Peelikuma: par ¼ gadu — „ 30 „

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek isdots sestdeenahm no plkst. 10 sahkot

Maksa par sludinaschanu: par weenas slejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda eenem, maksa 8 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigâ, Ernst Plates grahmatu- un bilschu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Petera basnizas.

32. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

№ 45. Sestdeen, 7. nowembrî. 1887.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un sludinajumus nodot Rigâ, pee Petera basnizas. Bez tam „Mahjas Weesi" war wehl pastellet bez daudz peenemschanas weetahm Peterburgas un Jelgawas Ahr-Rigâ un Sarkandaugawâ, wehl zitâs pilsehtâs, kà: Jehkis: Grahwel un Peterson k. bodês; Walmeerâ: E. G. Trey k. bodê; Walkâ: M. Rudolff un Paulin k. bodês; Rujenê: J. Alksne k. grahm.-bodê; Limbaschôs D. Uhder k. bodê; Jelgawâ: H. Allunan un Besthorn k. grahm.-bodês; Bauskâ: J. Beckmann k. grahm.-bodê; Kuldigâ: Besthorn k. grahm.-bodê; Wentspilî: M. Ries k. grahm.-bodê; Leepajâ: Ukstin k. grahm.-bodê; Tukumâ: Baumann k. grahm.-bodê; Talsôs: H. Tow k. grahm.-bodê un bibliotekâ un Wolontschewski k. grahmatu-bodê; Kandawâ: Jaegermann k. weesnizâ; Sabilê: Ginter kga weesnizâ. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apstellet pee saweem zeen. draudses mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skrihwereem, kurus mihli lugdsu, tahdas apstelleschanas laipni peenemt.

Politikas pahrskats.

Wahzija. Atnahkuschas loti behdigas sinas par Wahzu kronaprintscha kakla slimibu. Kà lasitajeem sinams, tad kronaprinzis tagad usturahs eeksch San Remo. Us tureenu nu bija nobraukuschi slawenakee ahrsti, lai slimibu ismekletu un ja par wajadsigu israhditos, tad isdaritu operaziju (greeschanu) kaklâ. Kronaprintscha kakla slimiba pastahweja rihkles galâ jeb rihkles masgâ, tà sauzamâ kahkslî.

Kà ahrsti, kas slimibu pilnigi ismeklejuschi, tagad issaka, tad wehsis eemetees kahkslî, kas naw isahrstejams, bet tikai isgreeschams un ari zaur isgreeschanu naw pilnigi isnihzinams, jo tas atkal no jauna eemetahs. Weens no ahrsteem, kas bij aisbraukuschi uz San Remo, keisaram Wilhelmam schahdu sinu teizis mutes wahrdeem: Ahrsti, kronaprintscha slimibu pilnigi apluhkojuschi un ismeklejuschi, sawâ spreedumâ weenojahs, ka kronaprinzim ir kahkslî wehsis, kas, no pawasara sahkot mineto rihkles dalu aiskehris no kreisâs puses un tagad jaw laikam isplahtijees uz labo pusi, pee tam jaw aisnembams daschus dzeederus. Ja tagad gribetu isdarit operaziju (greeschanu), tad schi operazija sneegtos uz wisu kakla galu un pee tam wehl buhtu sagaidami daschi launi slimibas panahkumi (proti wehscha slimiba daschâs dalâs atkahrtotos). Ja operazija, kas saweenota ar dsihwibas breesmahm, netiktu isdarita, tad pehz ahrstu domahm kahds gads aiseetu, lihdz wehscha slimiba sawu posta darbu buhtu isdarijusi. Ja bez operazijas istiktu, tad uhdenaini pampumi waretu atkahrtotees, zaur pampumeem augstajam slimneekam tiktu elpa apspeesta, proti winsch nahktu noslahpschanas breesmâs. Lai schahdas breesmas waretu nowehrst, tad wajadsetu weiklam ahrstam buht pee rokas, kas azumirklî eegreestu zaurumu rihklê, lai zaur to uz mahkfligu zelu eelaistu no ahrpuses wajadsigo gaisu (proti lai aiskawetu noslahpschanu).

Kad schahds ahrstu spreedums tika kronaprinzim sazits, tad winsch to itin meerigi usklausijahs, tà ka ne azuplakstinsch neparaustijahs, winsch pateizahs laipni ahrsteem par winu puhlineem un pehz tam, kad winsch kahdu stundu sawâ istabâ bija usturejees, issazija wehleschanos, lai operazija netiktu isdarita.

Schahdu sinu Dr. Schmidts, tà mineto ahrsti sauza, pasneedsa ar mutes wahrdeem Wahzu keisaram. Dsili aisgrahbts, sirmais waldneeks klausijahs uz scho behdigo wehsti. Asarahm birstot winsch sazija: „Wiss lai tà noteek, ka mans nelaimigais behls to wehlahs." Tà tad operazija netiks isdarita. Ari jaw sinams, kursch ahrsts ir isredsets, lai winsch pastahwigi buhtu kronaprintscha tuwumâ, ja wajadsetu mineto eegreesumu rihklê isdarit, proti profesora v. Bergmana pirmais weetneeks, Dr. Bramans, kas tagad uz San Remo aisbrauks.

Walsts ministerijâ tika ataizinati ahrsti v. Bergmans, Gerhards, Tobolds, Schmidts un Wegeners, kas kronaprintscha slimibu apluhkojuschi. Ko wini par slimibu issazija, par to tika protokols usnemts. Tad tika prasits, waj wineem kahdi pretoschanas eemesli buhtu issakami par kahrtibu pee slimibas kopschanas. Ahrsti atteiza, ka ne-esot nekahdu eemeslu.

Kronaprinzis paleek lihdz pawasarim deenwidûs. Schim brihscham paleek slimais kaklis, zik eespehjams, ne-aistikts. Wajadsigà, pehz ahrstu nosazijuma nolikta kahrtiba teek eewehrota, lai augstà slimneeka wispahrigà klahschanahs atrastos labâ stahwoklî.

Wahzijas basnizâs teek kahrtigi noturetas aisluhgschanas preeksch augstà slimneeka.

Wahzijas tronamantneeka slimibas behdigais stahwoklis sazehlis wispahrigu lihdszeetibu, las lasamas ahrsemes leelâs politiskâs awises. Tà par peemehru raksta kahda Wihnes awise schà: Warbuht nekad kahda waldneeka slimiba naw tikdauds lihdszeetibas modinajusi, kà tagad Wahzijas kronaprintscha saslimschana. Ar kara warona darbeem (ihpaschi Pruhschu-Frantschu karâ) slawens, Wahzijas kronaprinzis tomehr ir meera mihlotajs, kas sinatnes un mahkslas weizina. Tahds buhdams, winsch jaw sen bija eeguwis wispahrigu mihlestibu un zeenibu. Karapulki, kurus winsch, teem par kara-wadoni buhdams, weda kaujâ, winam preezigi usgawileja. Pascha tauta sina pastahstit simteem atgadijumus no wina laipnibas un zilweku mihlestibas. Bairiâ wehl schodeen naw aismirsti wina wahrdi, kurus winsch pehz Wertas kaujas sazija uz Baireeschu strehlneeku pulka kareiwi: „Juhs esset kreetni zihnijuschees, tà ka es juhs wisus waretu apkampt." To sazidams, winsch apkampa mineto kareiwi. Kas kronaprinzim pascham ihpaschi par slawu jasaka, ir tas, ka winsch netikai karâ bija ihsts waronis pilns duhschibas, bet ari ir meera leelskungs. — Netikai Wahzijâ, bet wisâ isglihtotâ pasaulê ruhpigi lasija sinas par wina weselibas stahwokli.

Wahzijas keisara weseliba tagad esot puslihdz laba. Winsch jaw nemot atkal stipraku dalibu pee walsts darischanahm.

Franzija. Kahda Wahzijas awise dabujusi no Parises par tureenas politiskahm buhschanahm schahdu sinojumu, kuru ihsumâ ari peeminesim schinî weetâ. Nopeetnâs politiskâs aprindâs un ihpaschi starp finanzes un tirdsneezibas wihreem atrodama stipra wehleschanahs, lai republikas presidents ne-atkahptos no sawa waldischanas amata, zaur ko (proti zaur presidenta atkahpschanos no amata) Franzijas tagadejs fareschgetais politikas stahwoklis paliktu wehl jo raibaks un politiskas jukas buhtu wehl leelakas. Tas leelakais kaweklis pastahwot eeksch tam, ka presidents Grewi negrib atsiht wajadsibu, ka winam ja-atsakahs no sawa snota. No snota winsch gan atsazitos, bet winsch negrib schkirtees no sawas meitas un tahs behrneem. Sem tahdeem apstahkleem teekot Grewi meita peerunata, lai wina leekotees no Wilsona schkirtees, zaur ko tiktu panahkts, ka Wilsonu waretu attahkinat no Grewi. Ismekleschanas kommisija, par kuras eezelschanu pagahjuschâ numurâ sinojam, atraidijusi ar wisahm balsim pret diwahm preekschlikumu, ka leezineeku issazijumi (Wilsona prahwâ) japaturot apslehpti.

Par pasihstamo ordenu tirgoschanas prahwu waram pehz jaunakahm sinahm pasneegt schahdu sinu: Dandlos, kas ir aisbehdsis, un Ratazi tika nosoditi uz naudas sodu waj aresti, Bails un Kurteil kundse tika attaisnoti. Kassarels un Limusen kundse tika jaw preeksch tam no zeetuma izlaisti.

Kahda Franzuschu awise saka, ka presidents Grewi ne-atkahpschotees no amata, ja ari Wilsons no teesahm tiktu peemeklets.

Anglija. Lord Selisberi turejis isgahjuschâ treschdeenâ runu lordmajoru weesigâ sapulzê. Schi runa, kà tas mehdz buht, sihmejahs uz tagadejo Anglu waldibas politiku un tapehz to ari pa dakai sche atstahstisim. Kad man, tà Selisberi sazija, beidzamo reisu bija tas gods, turet runu uz Londones augstakeem eerehdneem, tad es eebroschinajos issazit paregejumu, ka tikschot usturets meera laiks. Toreis manu paregejumu tureja par drusku pahrsteigtu. Schodeen man tas preeks sazit, ka toreis issazitais paregejums peepildijees. Notezejuschâ waldibas laikâ naw nekas sewischki ahrigâ politikâ notizis, par ko buhtu jasmo. Muhsu noluhks, pehz kura bez sekmes ne-esam zentuschees, ir tas, lai saburschanahs un strihdu eemeslus ar saweem ahrleetu politikas draugeem nowehrstum. Es jaw sawâ laikâ peemineju, ka Afganistanes robeschu leeta islihdsinata un nolihgums noslehgts ar Kreewijas Keisaru. Schodeen pat dabuju preezigu sinu, ka kahda leeta, kas draudeja pasaules meeru trauzet, ir beigta: Ejubkahns, kas Afganistanes meeru buhtu warejis gahst breesmâs, ir tagad padewees. Tapat ari Suezas kanala leeta ir apmeerinajoschi islihdsinata.

Sihmejotees uz wispahrigo pasaules meeru, jasaka, ka gan waretu notiktees, ka winsch tiktu istrauzets, tomehr wisas leelwalstis un winu eewehrojamee ministri nopeetni wehlahs, ka meers tiktu usturets, tapehz ari waram jo droschi peekertees meera zeribahm.

Ahrleetu politiku plaschi pahrrunajis, Selisberi pahrgahja uz Anglijas eekschleetu politiku. Winsch sazija: Muhsu usdewums ir, likumus un kahrtibu usturet Jhrijâ un to ari gribam ispildit wiseem saweem spehkeem. Es sinu, ka schis usdewums naw weeglis, bet winsch ir ja-ispilda. Anglijas waldiba pehz tam zentisees, lai Jhrijai waretu peeschkirt brihwibas swehtibu un labklahjibu, bet ta tikai panahkama, ka likumi un kahrtiba teek godâ un zeenâ tureti. Par to gahdasim wiseem spehkeem.

— Londonê isgahjuscho sestdeenu prastee kaudis sapulzejuschees un isdarijuschi waras darbus, tà ka polizijai bija leeli puhlini, nemeerneekus un kahrtibas trauzetajus dabut sawâ warâ. Zik leeli pee tam bijuschi polizijai puhlini, to jaw war redset no tam, ka kahdi 400 zilweku tika apzeetinati un kahdi 240 zilweku eewainoti, kuru starpâ ari atronahs kahdi 60 polizisti.

Italija. Kà no Romas teek sinots, tad Italijas kehninsch un wina laulata draudsene nodomajuschi, pahwestam uz wina jubileju likt pasneegt swehtku dahwanu. Schis nodoms tizis ministru sapulzê pahrspreests. Wairak ministru tam pretojuschees, bet Krispi to aisstahwejis, atsihdams par wajadsigu, ka pahwestam uz jubileju teekot pasneegta swehtku dahwana. Kehnina zilts lozekli kopâ likschot isgatawot dahrgu bikeri ar schahdu usrakstu: „Swehtajam tehwam Leonam XIII. Sawoju (waldneeku zilts) nams", un to likschot pasneegt.

Fetetons.

Rigas nabagu direktorija.

Rigas nabagu- un slimneeku apkopschanâ 1887. gads atnesis swarigu pahrgrosijumu, proti nabagu direktorija pehz 84 gadigàs strahdaschanas sawu darbibu beigusi un to tagad nodewusi uz jauneerihkota pamata eetaisitai nabagu waldei (Armenamt). Tà tad pehdejo reisu nabagu direktorija pasneegusi sinas par sawu darbibu, isdodama sawu „77. gada pahrskatu par 1886. gadu.

Par winas swehtibas pilno darbibu plaschaku spreedumu sarakstit atstahdami wehlakeem laikeem, schim brihschim pasneegsim kahdas ihsas sinas par schihs leetderigas eestahdes dsihwes gahjumu.

Kad nabagu direktorija tika dibinata, tad winai tika peebeedrotas un winas pahrsinâ nodotas schahdas jaw toreis pastahwoschas eestahdes un proti tas jaw 1220. gadâ dibinatais Georgahospitals, tas 1794. gadâ atklahtais Nikolaja nabagu nams un tas 1777. gadâ dibinatais Kreewu nabaga nams. Toreis wehl Georgahospitals bija wezu lauschu apkopschanas eetaise preeksch protestantu tizibas lozekleem; Nikolaja nabagu namam bija trejads usdewums, lihdz ar apkopschanas namu preeksch wezeem un darbanespehjigeem zilwekeem, tas ari bija slimniza un darba nams, un beidzot Kreewu nabagu namam bija tas usdewums, usnemt darbanespehjigus, no deenasta atlaistus saldatus, saldatu atraitnes un meitas. Taî laikâ, kur nabaga direktorija minetàs eestahdes usnehma sawâ pahrsinâ, bija Georga-hospitalâ 70 weetas, Nikolaja nabagu namâ 140 un Kreewu nabagu namâ 70. Tikai Georga-hospitals bija toreis jaw taî weetâ, kur tas tagad atrodahs, kamehr Nikolaja nabaga nams atradahs Eekschrigâ un Kreewu nabagu nams zitâ weetâ, neka tagad, Peterburgas Ahrrigâ.

Schihs nupat minetàs eestahdes pa to laiku, kamehr tika pahrwaldbitas no nabagu direktorijas, ir peedsihwojuschas daschadas pahrgrosischanas, tiklab sihmejotees uz noluhku un usdewumu, kà ari uz ahrigo isskatu un plaschumu, lihdz sawu tagadejo nosihmi un swaru sasneegusschas.

Wisas zitas eestahdes, kas beidzamâ laikâ stahweja sem nabagu direktorijas wirswadibas, ir zehluschahs uz nabagu direktorijas paskubinaschanu, waj ar winas peepalihdsibu; un starp schahm eestahdehm buhtu minamas ta jaw 1803. gadâ dibinatà wispahrigà slimniza, tad I. behrnu patwehrsme un spaidu darbu nams, kas uz literariski-praktiskas pilsonu sabeedribas paskubinaschanu tika atwehrts 1869. gadâ, tad garawahjneeku slimniza Rotenberga 1872. gadâ, kas zaur pirkschanu pahrgahja komunal (pilsehtas draudses) ihpaschumâ, un beidzot nabagu patwehrsme lihdz ar to pee winas peederigo behrnu sanemschanas eestahdi 1873. gadâ un II. behrnu patwehrsme, atwehrta 1884. gadâ. Bez tam tika kahdâ ihretâ weetâ 1877. gadâ dibinata patwehrsme preeksch slimeem un tahdeem, kas bez pajumta.

Ari schihs eestahdes notezejuschâ laikâ daudzkahrt tikuschas paplaschinatas un pahrgrositas, tà ka 1887. gada sahkumâ nabagu direktorija eespehja pilsehtas waldei nodot schahdas eestahdes: 5 apkopschanas eestahdes preeksch pee-auguscheem, pa wisahm kopâ ar 733 weetahm; 3 audsinaschanas- un apkopschanas-eestahdes preeksch behrneem, pa wisahm kopâ ar 224 w-etahm; 2 slimnizas ar 826 weetahm un beidzot 1 korrekzijas eestahdi (spaidu darbu nams) ar kahdahm 110 weetahm, tà tad pawisam 11 eestahdes ar 1793 weetahm.

Bez tam wehl nabagu direktorija loti leelâ mehrâ gahdajusi par atklahtu nabagu apkopschanu (proti par nabageem, kas minetâs eestahdês nebij usnemti).

Ka nu eewehro, ka nabagu direktorija senakôs laikôs wehl daschas zitas eestahdes dibinajusi, bet sliktu apstahkku dehl, naudas lihdzekku truhkuma pehz, winai tahs atkal wajadseja atzelt, pahrgrozit, waj zitas eestahdes weetâ likt, tahlaki, ka nabagu direktorijai sawas pastahweschanas pirmajôs gadu desmitôs bij ja-isteek samehrâ ar tikai maseem lihdzekleem, un ka winas naudas buhschana tikai nahza labakâ stahwoklî, kad 1861. gadâ Rigas nodokku makfataji tika peedabuti peepalihdzet nabagu direktorijas naudas lihdzekleem, bet schi palihdzība beidzamâ laikâ daudzkahrt aisleedzahs zaur nodokku wairoschanos un tapehz daschi labi no nabagu direktorijas isstrahdati preekschlikumi un pahrgrozijumi waj pawisam palika ne-isdariti, jeb waj nodomatâ plaschumâ un pilnigumâ netika iswesti, un tà tad nabagu direktorijai gandrihz pastahwigi bija jazihnahs ar leeleem gruhtumeem, — kad to wisu eewehro, tad ar preeku ja-atsihst un jaleezina, ka nabagu direktorija wisahm gruhtibahm par spihti, zik ween eespehdama, nabagu apkopschanu un apgahdaschanu weizinajusi un sekmigi strahdajusi.

Sawâ gada pahrskatâ nabagu direktorija pateizigi peemin labo prahtu, ar kahdu pilsehtas kahrtas, pehz sawu lihdzekku eespehschanas, arweenu palihdzejuschas pee nabagu apkopschanas. Beigâs direktorija issaka zeribu, ka sem jaunàs pahrwaldes komunala (pilsehtas draudses) nabagu- un slimneeku-apkopschana sekmigi tahlaku attihstitos un muhsu pilsonu atsihtais kopigais gars ari turpmak tahdâ paschâ mehrâ darbigi parahditos nabagu apkopschanâ.

1886. gadu nabagu direktorija pehz eespehjas isleetoja preeksch tam, lai sawas eestahdes waretu jo pilnigas nodot jaunajai eestahdei. Pat isdoschanas netika taupitas preeksch daschadu darbu isdarischanas, lai tikai jaunà pahrwalde waretu wisu usnemt teizamâ kahrtâ un buhschanâ.

Pee schihs paschas reisas ari japeemin, ka minetàs, lihdz schim no nabagu direktorijas pahrwalditàs un waditàs eestahdes sawu darbibu lihdz schim bijuschâ kahrtâ un kahrtibâ turpinajuschas.

Beigâs ja-issaka pateiziba un gods nabagu direktorijai par to, ka wina kà ruhpiga saimneezibas mahte ar samehrâ maseem lihdzekleem sinajusi sawu daudzkahrtigo usdewumu ispildit pilnâ mehrâ un nabagu apkopschanu Rigâ pazehlusi tahdâ stahwoklî, kas droschi war blakus stahtees zitahm reetruma Eiropas pilsehtahm.

Kihna. Hoangho leelupe pehdejâ laikâ stipri usplubduse un zaur to padarijuse leelu skahdi. Uhdens arweenu wairak zeldamees, draudeja dambjus isgahst, tà ka tuhkstoscheem zilweku strahdaja pee dambja islaboschanas. Tomehr diwâs weetâs uhdens dabuja pahrgahstees par dambi un appludinaja kahdus 9000 zilwekus. Zaur scheem breesmigeem pluhdeem kahdi 100,000 Kihneeschu nahkuschi leelakâ postâ.

Asija. Wezakeem awischu lasitajeem wehl buhs atminams, ka preeksch wairak gadeem Eiropu apzeloja Persijas schahks. Tagad nahk finas, ka schahks atkal nodomajis apzelot Eiropu. Kà no Teheranes teek sinots, tad schahks esot nodomajis nahkoscha gada aprila mehnesi iszelot. Wispirms winsch doschotees uf Peterburgu un no tureenas uf Berlini. No tureenas atkal uf Londoni un no Londones uf Parisi un beidsot uf Romu un Wihni. No Wihnes doschotees uf Konstantinopoli un no tureenas uf mahjahm, uf Persiju, atpakal.

Wehstules un sinojumi.

(„Mahjas Weesa" originalas korrespondenzijas.)

No Mahrzeenas mums raksta: Schoreis mas ko preezigu waru pasinot. Gan schogad wiss ir labi audsis un tapehz weeglaki nahktos sawas makfaschanas nolihdsinat, tomehr dascham labam schejeenescham wisas suhri grubti pelnitas kapeikas satek pa kroga galda maso zaurumu leelajâ galda lahdê. Bet netikai par dserschanas nebuhschanu mums jaschehlojahs, ari par isdaritahm sahdsibahm un pat par slepkawibu, par kuru kahdus wahrdus sche sinoschu. Tas bija 14. oktobrî sch. g., kad tika isdarita pahrdroscha slepkawiba un aplaupischana pee kahda Schihda, wahrdâ Natans Scharfs. Winsch bija brauzis uf Lejas muischu. Deenas gaisma bij tik ko isdsisuse, un pate weeta, kur aplaupischanas usbrukums notika, buhs kahdus trihssimts soltus no Mahrzeenas pareistizigo pagasta skolas un zeli ap to laiku bija pilni zilwekeem, jo taî paschâ deenâ bija Mahrzeenâ teesas deena. Pats slepkawa, kad mehs ar Mahrzeenas pareistizigâs draudses mahzitaju un wehl sescheem strahdneekeem no skolas peeskrehjahm uf Schihda paligâ saukschanu, bija tik droschs, ka wehl stahweja pee aplaupischanas weetas, kad mehs jaw tuwojamees. Bet sakert winu nedabujahm, tam isdewahs beidsamâ azumirklî usskreet uf kapsehtu un tad aismukt.

Schejeeneeschus pahrtrauza ugunsgrehks: 22. oktobrî nodega Mahrzeenas pareistizigo draudses skola. Sahpigs saudejums, ihpaschi schinî laikâ, kur wajadseja mahzibu sahkt. No laimes wehl jarunà, ka gluschi blakus esoschà mahzitaja dsihwojama ehka palika no uguns ne-aistikta.

Beigâs wehl japeemin, ka Mahrzeenas muischa no winas jaunà ihpaschneeka, barona Maidel leelkunga, tika gluschi pahrtaisita, tà ka strahdneeki sche atrada un wehl atrod pelnu, tikai janoschehlo, ka daschs no strahdneekeem leelu daku no pelnas atstahj krogâ. Ari Mahrzeenas pagasta mahja un magasine tika scho wasaru muhretas un schogad wehl tiks nodotas leetoschanai.

Jehkabs Kasains.

No Golgowskas mums raksta: Breesmigs noseegums istrauzeja 20. oktobrî Golgowsneeschus. M. mahju saimneeka J. P. tehws pasinoja minetas deenas rihtâ pagasta teesai, ka wina wezakais dehls Jehkabs, esot atrasts peebarbâ nosists. Schis esot winu rihtâ pulkst. 2 peezehlis un aisstellejis uf peedarbu labibas wehtat, un tad pats nolizees atkal gulet. Bet nesin kas bijis, kas nè, newarejis nemaf lahgâ gulet, jo domajis, kad tikai Jehkabs ne-esot nomiris; tadehl zehlis sawu ihreneeku G. augschâ un sazijis, eeschot luhkot, waj tikai Jehkabs nebuhschot nomiris. Uf peedarbu aisgahjuschi ari atraduschi winu beigtu sawâs asinîs gulot. — Ahrsts, kas to wehlak apskatija, sazijis, ka winsch esot pa preekschu ar siteenu par galwu apreibinats, un tad kaklâ noburts.

Tehwa ehrmotas stahstischanas un ari zitu eemeslu dehl, domas tuhlit krita uf wina seewas (nokautà pamahtes) un uf jaunakà dehla (nokautà puskrahla) kà uf wainigeem. Tadehl ka pehdejais nebij nemaf to nakti mahjâ bijis, tad tapa tikai tehws un mahte eelikti zeetumâ, un schis likts tikai sem apsardsibas, kamehr ta leeta tiktu gruntigi ismekleta. 22. oktobrî atbrauza brugu kunga weetneeks un ismekleja noseegumu, pee kam mahte issazija, ka schi un dehls esot tikai lihdsinataji, un ka tehws esot slepkawibas isdaritajs.

Noseedsneekus isklauschinajis, brugu kunga weetneeks aisbrauza uf noseeguma weetu, lai waretu apskatit nokautà lihki. Bet atbrauzis tas atrada walstsmahjâ atkal jaunu noseegumu preekschâ. Zaur kreetno teesas wihru kahrtigu deenesta ispildischanu nebij nokauta pusbrahlis pehz apzeetinaschanas nemaf ismeklets, tà tad winam bij palizis klaht peelahdets rewolwers, ar kuru tas wareja jeb kurâ brihdî noschaut sawus sargus jeb ari noschautees pats, ko winsch ari gandrihs isdarija. Tas luhdsa sawus sargus, lai laischot scho pa tuwejahm preedehm pastaigatees, bet no sargeem atkauschanas nedabujis tas atkahpahs drusku no teem, un issaukdams: „Skatat kà es mirstu!" eeschahwa sew lodi mutê. Bet schahweens nebij nahwigs un noseedsneeks, pehz tam, kad lode tam tika no pakauscha isnemta, laikam drihs isweselosees.

Wehl beidsot japeemin, ka scha breesmiga noseeguma zehlons ir tikai mantas kahriba; jo zaur wezakà brahla nahwi dabutu jaunakais brahlis dsimtu zeemu, kahdu tuhkstoti naudas un buhtu ari no kara deenesta swabads. Wanags.

No ....s mums raksta: Sawads noseegums notika nupat ne-ilgi atpakal schejeeneeschôs. Kahda jauna meita N., negifteja otras meitas Ž., pusotra gada wezu behrninu.

Notikums ihsti ir schahds: mahju saimneeks N. N. bija sadsihwojees ar sawu beenestmeitu Ž., un tadehl bij solijees winu prezet, bet tomehr atlaida winu no deenesta. Schi ari bij ar meeru un aisgahja ar sawu behrnu pee zita saimneeka dsihwot. Bet N. N. sahka atkal labinatees ar sawu audschu meitu (winsch ir atraitnis), tomehr gan likdams manit, ka winsch scho newareschot prezet, tadehl ka behrna dehl buhschot janem Ž. Un ko domajeet, audschu meita tuhlit sapratusi, kà, ja tikai behrna nebuhtu, tad N. N. scho tuhdal prezetu, un tadehl luhkoja dabut behrnu is zeka. Wina nopirka no Schihda schurku sahles (pehz tam kad ta jaw pee ziteem bij apjautajusees, waj ar tahm ari warot zilweku nogalinat) un aisgahja kahdâ deenâ, kopâ ar pusgraudneeka seewu uf to mahju, kur Ž. ar sawu behrnu dsihwoja, teikdama ka winai esot ja-aisnesS rokas darbs tahs mahjas saimneeka meitai. Ž. bijuse to deenu gandrs, un winas behrns palizis mahjâ kopâ ar saimneezes behrnu. Kamehr saimneeze taisijuse pusdeenu, (pusgraudneeka seewa ari bijuse isgahjuse) tikmehr N. eedewusi behrnam schurku sahles. Tik ko paehduschi pusdeenu, tà behrns sahzis tuhlit wemt un rahdit ka kruhtinâs sahpot, un pehz gruhtas zeeschanas taî paschâ naktî nomiris. — Leeta ir nemta ismekleschanâ. Wanags.

No Ehrgleem mums raksta: Seema atsuhtija sawu wehstnesi jaw 29. septembrî, kas pahrtrauza semkopjus, nopurinadams sawu sneegaino mehteli uf nenokopteem meeschu, ausu un kartupeku laukeem. Neweens winu ar preeku nesanehma. Sneegs tikai pastahweja diwas deenas bez kahda leela saltuma, jo kartupeki, kas bija diwi zolli semê, nebij sasaluschi. Ari zitai labibai daudz nekahdeja. Nu laiks isturahs pa dakai meerigs, tà ka wisi war kahrtigi nobeigt sawu pakalpalikuschàs labibas eewahkschanu.

Schi isgahjuschà wasara bij zaurmehrâ pee mums labaka kà pehrnà. Rudsi isdewa labu birumu, tapat ari ausas un lini; bet meeschi bij wispahri plahni, no newis laba auguma, ziti augdami bij gar semi noleekuschees. Plahneem meescheem augumâ laikam kaitejis kahds negants leetus ar wehju; daschas wahrpas, gar semi guledamas, bij sa-auguschas, tamdehl rascha plahna un nu zenas jo semas, tikai dod 68 lihdz 72 kap. pudâ pee Kokneses (jo uf Rigu pa semes zeku west naw nekahds aprehkinums). Gruhti nahksees naudas summas sakraht, ko atlihdsinat nomas (rentes) un segt zitas wajadsibas.

Ehrglu muischâ issagtas 13 leellopu ahdas, to starpâ weena sirgu ahda. Sahdsibai pehdas naw peenahktas.

11. oktobrî schejeenas luteranu basnizâ eeswehtija deewgalda mahzeklus, kuru starpâ ari atradahs weena Wahrawa audsekne — Tschiganeete. Margers.

No Ogres mums raksta: Schejeenas Braku mahjai 28. septembrî nodega rija un klehts, kur sadedsis 200 puhru rudsu un 100 puhru meeschu. Skahde un truhziba leelas. Ehkas gan bijuschas pret uguni apdroschinatas, tur nu dabuhs atlihdsinaschanu; bet kas atdos sadeguscho labibu? Nesin, no kam uguns zehluseHs. Margers.

No Pinkineekeem un Beberkeeschem mums raksta: Schoreis gribu kahdu wahrdu runat par bischu tureschanu un kopschanu muhsu abejôs pagastôs. Pee mums daschi saimneeki tura bites, kuru starpâ diweem saimneekeem buhs wairak kà 25 koki, ziteem atkal 15, 10 un 5 un dascham tikai 2 un 1 bischu koks; tapat ari muhsu muischu turetajeem un mahzitajam ir sawi bischu stropi. Mehs wehl wisi pa wezam turam sawas bites klutschu kokôs un stropôs, tikai kahdeem muischu turetajeem atrodahs bischu namini. Behrnus schinî wasarâ pee mums bites mas laida, no 10 lihdz 20 kokeem neweenus, un kad ari laida, tad tomehr nebija tehwa (bischu mahtites); tikai reti kahdeem bites bij weenus un diwejus behrnus laiduschas. Schi wasara gan bija jauka, bet medus bij mas; no zita koka gan wareja panemt, turpreti no zita it nemaf. Daschi saka, ka seebôs ne-esot nekahds saldums bijis; ziti atkal teiz, ka seedu laikâ bitehm bijuse slimiba, koleera, zaur ko bites neka newarejuschas eenest. Daschi no muhsejeem tà dara, ka augusta mehnesî isnem labu daku medus, gribedami to par dahrgu naudu pilsehtâ pahrdot, sazidami: „gan jaw bites sawu teesu wehl eenesihs." Bet waj nebuhtu daudz labaki darits, kad pawasarî medu isnemtu, kas bitehm pahri palizis.

Pee schihs paschas reisas gribu ari peeminet kahdu negehligu darbu. Septembra mehnesî gasajâs tumschajâs naktis muhsu Mikela Klihwu saimneekam kahds kaundaris islaustis kahdus 8 bischu kokus. Domas greesahs uf diweem neustizameem zilwekeem, kas jaw tahdus darbus darijuschi. Schim pascham saimneekam jaw zetorto reisu bites teek islaustas. Dsird, ka dascham zitam ari bites tikuschas islaustas. Sinotajs.

Is Walsts galwas pilsehtas.

Peterburga. Par to laiku, kamehr Winu Keisara Majestates usturesees Berlinê ir preeksch goda beenasta kommanditi pee keisara Majestates kahjneeku generalis von Werders, senak Wahzijas militar-pilnwarneeks pee Peterburgas galma un pee Keisara Majestates personas generalmajors von Lindequist, preeksch goda beenasta pee Keisareenes Majestates Wahzijas keisareenes oberhofmeistareene, grefene Perponschè un pilsdahma Oriolla, un pee Keisarifkas Augstibas Leelknasa Tronamantineeka Zesarewitscha grafs Waldersee. Firsts Bismarks uf Wahzijas keisara sewischko pawehli 3. nowembrî buhs Berlinê, tapat ari gaida von Giers kungu atbrauzam.

Augsto Weesu atbraukschanas deena teek no wairakahm pusehm apsihmeta 6. nowembra deena.

Peterburga un Maskawa. Pehdejà lauschu skaitischana Peterburgâ un Maskawâ israhdijuse, ka Maskawa tautibas un tizibas sinâ wairak kreewiska neka Peterburga. Maskawas eedsihwotaju starpâ esot 92 prozentes pareistizigo, kamehr Peterburgâ tikai 85 prozentes; tahdu, kas Kreewu walodu atsihst par sawu mahtes walodu, esot Maskawâ $94\frac{1}{2}$ prozentes, bet Peterburgâ tikai $85\frac{1}{2}$ prozentes. Ahrsemneeku esot Maskawâ kahdas $1\frac{1}{2}$ prozentes (gandrihs 11,000 personu) un Peterburgâ kahdas $3\frac{1}{3}$ prozentes (kahdas 26,500 personu).

Waldoschais senats, kà „Nowosti" sino, nesen isspreedis jautajumu par pilsehtas komunalwaldes spreeschanas waras robeschu, kas sihmejahs uf swehtdeenas tirgeem. Kahda pilsehtas walde bij Waldoscham senatam eesneeguse suhdsibu par gubernas waldi pilsehtas leetâs, kura bij atzehluse pilsehtas domes spreedumu par aisleegschanu swehtdeenâs un swehtku deenâs tirgotees weetigôs tirgôs. Senats scho leetu isschkihris tà: ka pilsehtas komunalwaldehm, pehz pilsehtu likuma, peederot tikai teesiba, nosazit katras deenas tirgoschanahs laiku tirgôs, bet winahm ne-esot teesibas, tirgoschanos tirgôs pawisam aisleegt nosazitâs deenâs.

Nedelas pahrskats par notikumeem Baltijâ.

No Limbascheem. Loschu laikam tuwojotees muhsu pilsehtâ eerodahs labs pulks nekruschu, ispildit sawus pilsonu peenahkumus. Kad nu nekruschus pa laikam mehdz pawadit radi un peederigi, tad reklamu weikalneeki un kaktu „apikati" wisi kahjâs un ismet sawus „ahkus," zik tahku tik makschkeres kahts sneedz, pat muhsu „Anzeigeri" nemdami paligâ. Bet netizedams, ka muhsu lauku sehni buhs tik ne-apdomigi, zaur schahs sugas kaudim kautees naudu iswilinatees; kareiwjeem jaw sawa grafischa wajaga tà tik nepeezeschami pascheem un tadehl teem ar naudinu jasaimneeko prahtigi, sewischki, kad sin, kahdi kaudis tuwumâ, kas uf winu kapeikahm gluhn. (D. L.)

No Leel-Salazes draudses. Pirmdeen, 18. oktobrî, Ainaschu pagasta J. saimneekam nodedsa klehts, kurâ atradusehs wisa schagada labiba, drehbes un daschas zitas leetas. Kad nu uguns — no saimneeka pascha 3 gadus wezàs meitenes peelikta — koti ahtri wisu klehti pahrnehmuse, tad nodedsis itin wiss, kas tajâ atradees, zaur ko nelaimigais saimneeks tagad atrodahs koti behdigôs apstahklôs. To eewehrodams, muhsu zeen. draudses mahzitajs basnizâ no kanzeles lika draudsei pee sirds, lai dewigahm rokahm nelaimigajam pehz eespehjas nahkot paligâ. (B. W.)

Dsehrbenes draudsî un apkahrtnî peemekleja pehdejôs gadôs beeschas un pahrdroschas sahdsibas. Sirgu sagschana, klehtu, riju, schkuhnu un zitu peeleekamo uslauschana un islaupischana bija tà sakot ikdeenischka leeta. Retumis tik laimejahs ko notwert un atdabut. Bija domajama pamatigi pahrdomata un gudri eerihkota saglu banda. Kà likahs, truhka wajadsigàs gribas un isweizibas, scho perekli usmeklet un ispostit. Schinîs deenâs nu kehrahs Nehtkinu muischas ihpaschneeks Pander kungs un muischas pahrwaldneeks Häcker kgs ar kahdeem pagasta amata wihreem pee gruhtà twarstischanas darba. Wairak desmiti muischas kalpu aplenza Nehkines L. mahjas. Wairak deenas wini mekleja, purinaja un kratija minetàs mahjas telpâs un robeschâs. Panahkumi bija nezereti: is salmu kuhteem, muzahm, seena kaudsehm iswilka par wairak simteem nosagtu mantu. Zehsu brugu teesa nekawejahs steigtees paligâ. Darbs teek wehl alasch turpinats. Wisa leeta wehl nepabeigta, tadehl tad ari schis pasinojums wehl nepilnigs un nepabeigts. (B.)

Terbatas mahzibas apgabala kuratora zirkulars. Esmu dabujis sinas, ka daudsâs Widsemes gubernas ewangeliski-luteriskâs draudschu un pagastu skolâs mahziba lihdz schim wehl naw ussahkta, lai gan laiks uf tam jaw klaht. Eewehrojot, ka tahda noseboschana war buht kaitiga skolenu sekmês, bet no otras puses atkal leekot omâ, ka peenahzigee soli schaî leetâ no aprinku skolu komitejahm prasa daudz laika, es usdodu, wisâs draudschu un pagastu skolâs bez kaweschanahs ussahkt mahzibu, pee kam mahzischana schinî skolas gadâ isdarama pehz pastahwoschahm programmahm; tanis skolâs, kurâs israhditos par gruhtu mahzibas pasneegt Kreewu walodâ uf sch. g. 17. maja likuma pamata, mahzibas war tikt pasneegtas Latweeschu un Igaunu walodâs.

Atbildibu par scha mana preekschraksta ispildischanu, par ko es lihdz ar scho ari sinoju Widsemes laukskolu wirskomitejai, es usleeku skolotajeem. Rigâ, 31. oktobrî 1887. Nr. 2765.

(Widz. gub. aw.)

Tehrbatas mahzibas apgabala kuratora zirkulars atrodam schahdu kuratora kunga preekschraksta no scha gada 8. oktobra: „Dibinajotees uf ministra preekschraksta no 17. julija sch. g. sem Nr. 10788, ja-eewed no nahkoscha gada janwara mehnescha wisâs Tehrbatas mahzibas apgabala widejâs skolâs, isnemot tahs, kuras teek usturetas no krona, weena preekschmeta mahzischana Kreewu walodâ, weenalga, waj tas noteek trejâs apakschejâs, waj treschâs augschejâs klasês. Scho preekschraksta eewehrodams, es wisu skolu waldes padewigi luhdsu, man wehlakais lihdz 1. dezemarim sch. g. pasinot, kahdas klasês un kahdus preekschmetus nahkoschâ gadâ eesahks mahzit Kreewu walodâ.

Kurseme, pehz weetigàs gubernas awises sinahm, pehdejâ laikâ bijuschi schahdi ugunsgrehki: Bauskas aprinkî naktî no 10. uf 11. oktobri Reschu Slaidês nodega schkuhnis ar seenu, zaur 7 semneeku ne-usmanibu, kas medibâs buhdami, schaî schkuhnî bija gulejuschi un pihpes smehkejuschi. — Naktî uf 16. oktobri Zodes Muzeneeds nodega rija; skahdes par 1043 rbl. — Jaunjelgawas aprinkî 21. oktobrî Neretas Leel-Inkenos nodega rija; skahdes par 1212 rbl. — Piksteru Brantan-Lodsinds 18. oktobrî nodega istaba; skahdes ap 500 rbl. — Jaun-Sehrenes Sakeno pusmuischâ 17. oktobrî nodega kalpu mahja, ap 400 rbl. wehrtibâ. — Ilukstes aprinkî naktî uf 11. oktobri Wez-Subatas meestâ bija leelaks ugunsgrehks, kas aprija namus apteekneekam Otto, atraitnei Sahlit un Jaunschewskam. Pee tam eewehrots tahds behdigs notikums, ka pa ugunsgrehka laiku kaudis staigaja apkahrt un laupija, ko tik wareja dabut. Tahdas salaupitas mantas, pahrmeklejot, atrada pee 23 personahm.

Jelgawa. Kà „Rig. Ztg." sino, tad scho otrdeenu isdewees, kahdu wihru dabut rokâ, kas scho wasaru isdarijis Kelnes pilsehtâ kahdu wiltoschanu no 10,000 marku un tamdehl no polizijas zaur awisehm tika meklets un no Pruhsijas walsts waldes issolita leelaka naudas summa par winu sakerschanu. Schis wihrs, Pruhsijas pawalstneeks K. B., senak grahmatu wedejs kahdâ Jelgawas weesnizâ, tika schinî paschâ weesnizâ scho otrdeenu pasihts par to, kas mineto wiltibu isdarijis (proti wina isskats bija apralstits awisês un pehz schihm sinahm winu pasina) un tad nodots polizijai. Minetais K. B. bija raudsijis isbehgt, bet tika Palejas eelâ sakerts. Tuwaki ismekejot pee wina atrada 27 jaunus simtsrubku gabalus un kahdus 2000 marku selta naudâ. — Jelgawâ tagad ir sinkahrigi, kam issolitâ sakerschanas alga tiks peeschkirta.

No Ilukstes sino „Kurz. gub. aw.," ka naktî no 18. uf 19. oktobri weztizibneeks Sokolows pee sirgu sagschanas nokerts un nosists.

Alschwanga (Aizputes aprinkî). Genaids starp Alschwandas un Ehdolas puischeem palizis par sakamu wahrdu un gandrihs katrâ gadâ noteekot starp abahm partijahm leelakas kauschanahs. Neilgi atpakal, kà „Latw." raksta, schahda kauschanahs notikuse, pee kuras nehmuschi dalibu kahdi 200 puischu, ar rungahm un nascheem apbrunojuschees. Diwi puischi, nahwigi eewainoti, tika nonesti Alschwangas apteekâ, kamehr ziti ar sawahm masakahm un leelakahm bruhzehm bija aisgahjuschi uf mahjahm.

Igaunu semes „Gubernas Awise" sawâ neoficielâ daksâ sino, ka uf Igaunu semes gubernas waldes pilsehtu leetu nodaksas nolehmuma pamata no 19. oktobra, Reweles pilsehtas galwai usdots, ka, Kreewu walodas leetoschanas paplaschinajuma dehl, pilsehtas domneeku sapulzês wisi winam waj pilsehtas waldei no waldibas eestahdehm un eerehdneem peesuhtiti raksti obligatoriski kreewisku jalasa preekschâ. Kad pee tam weens waj otrs pilsehtas domneeks wehlahs isskaidrojumu par nolasito kreewisko tekstu, tad tas winam jadod pahrtulkojumâ, un peeteek ka pahrtulkojuma pareisigumu apgalwo sapulzê klahtesoschee Kreewu walodas prateji pilsehtas domneeki

Pleskawa. Par Latweescheem un Igauneem, kas nogahjuschi uf Pleskawas gubernu, tur uf dsihwi nomesdamees, preeksch kahda laika bija „Rig. Ztg." lasams garaks sinojums, kas atsauzahs uf kahda Baltijas kalenderi nodrukata raksta statistiskahm sinahm. Schinî sinojumâ bija ari peeminets Latweeschu un Igaunu stahwoklis, sihmejotees uf basnizas buhschanu. Pleskawas mahzitajs, H. Bresinsky kungs, pret scho sinojumu eesuhtijis pretirakstu waj isskaidrojumu, kas nodrukats „Rig. Ztg." Schinî rakstâ H. Bresinsky kungs isskaidro, ka preti winu issazitee pahrmetumi esot nepareisi. Tà par peemehru, ka winsch leedsotees aisbraukt uf dascheem Pleskawas aprinkeem un tur noturet deewkalposchanu, esot nepareiss pahrmetums, tapehz ka winsch par daudz ar darbeem apkrauts. Pehrnâ gadâ winsch peemehra dehl noturejis 146 deewkalposchanas un pee tam wehl trihs daschadâs (Wahzu, Latweeschu un Igaunu) walodâs. Bez tam wehl peenahk basnizas grahmatu un personalregisteru weschana, sinojumu un zitu rakstu sarakstischana, ihpaschi leelas Latweeschu un Igaunu draudses dehl, — wiss tas aisnemot pilnigi wina laiku. Weenam dwehselu ganam ne-esot wairak eespehjams. Pahrmetums, ka winsch pagehrot leeku zeła navdu, esot falti neeki.

Scho isskaidrojumu rakstit winsch atradis par wajadsigu pateesibas dehl, lai nezeltos nepareisas domas par tureenas basnizas buhschanu.

No Harkowas sino par schahdu aplaupijumu dselsszeła wagonâ: Ne sen dselsszeła fargs Antonows, Kurskas-Harkowas-Asowas dselsszeła wilzeenam brauzot gar Alekseejewkas stanzijas, dsirdeja is kahda wagona paligâ sauzeenu un dewa wirskonduktoram sihmi, lai brauzeenu aptura. Konduktors, kà rahdijahs, sihmi nebij sapratis un brauzeens brauza tahlak, bet loti lehni. Antonows uslehza uf wagona platformas un atwehra wagona durwis, pa kurahm iskrita kahds wihrs asinainu galwu, kamehr otrs pasascheers palika wagonâ sehschot. Bet Antonows winu sagrahba un peespeeda iskahpt waj islekt. Pehz tam winsch abus wihrus aisweda uf stanziju, kur israhdijahs, ka weens, pee reserwas pulka peeskaititais opakschkareiws Maschkins, otru, semneeku Krasnikowu, brauzot bij daustijis pa galwu, lihdz tas sadurnis un tom tà nolaupijis 42 rublus. Pee Maschkina teescham atrada naudu un winu nodewa teesai. Tà tad nedarbs zaur dselsszeła fargdubschibu nahza gaismâ.

No Wladiwostokas (Sibirijas Austrumâ) sino par schahdu atgadijumu: Kahds schejeenes ihstais eedsihwotajs, sanahzis kildâ ar otru, sawu pretineeku nosita ar malkas gabalu. Weetigee wezakee tuhlit sagahja teesu spreest un nospreeda, ka slepkawa, kas jaw eepreekschu issazija, ka spreedumam padoschotees, esot dsihws aprokams. Lai tam nahwes mokas buhtu weeglakas, tad preeksch spreeduma ispildischanas noteesatam dewa dsert tik daudz brandwina, ka tas gluschi bez samanas tika eelikts bedrê, kuru tad peebehra sewehm. Kad tas bija padarits, tad sinoja teesai, ka miruschais daudz brandwina dserschanas dehl islaidis garu. Bet kad tapa peerahdits, ka sche notikuse breesmiga slepkawiba, tad trihs wainigee tika noboti teesai, kura tos noteesaja uf 20 gadeem pee spaidu darbeem.

Iz Rigas.

Sinas is Rigas teesahm. Rigas rahtes kriminal-deputazijâ isteesaja starp zitahm leetahm ari schahdas, kuras atstahstam pehz „Rig. Tgbl."

Mikelim Paatam par to, ka kugineekam M. Liedam nosadsis leetas, wehrtibâ no 41 rbl. 50 kap. un no kuga „Saratow" pahri par 50 rbl., peespreeda 10 mehneschus zeetuma soda un sagto leetu atlihdsinaschanu.

Sihktirgotaja Aksina Fedorowa tika atsihta par wainigu un noteesata uf 1 mehnesi zeetuma par to, ka uf rahtuscha platscha pahrdodot semenu ogas weena stopa weetâ dewuse tikai $^3/_4$ stopa. Wina scho mehginaja attaisnot ar to, ka pirzejs nokaulejees par 15 kap. stopâ, kas maksajot 20 kap.

Strahdneeks H. Silinsch, kas jaw senak sodits par sahdsibu, tika, lai gan leedsahs, atsihts par wainigu, ka noblehdijis daschadas leetas, kas tam eedotas preeksch aisneschanas. Teesa winam peespreeda 6 mehneschus zeetumu un nodaritàs skahdes atlihdsinaschanu.

Jakobam Urtam par to, ka J. Melka ratòs atlausis tirgotaja Kusnezowa pretschu kasti un issadsis mantas par 6 rubkeem, peespreeda 1 gadu un 3 mehneschus zeetuma, bet schis sods wehl naw ispildams, lihdz zitas pret winu ussahktàs sudzibas teek isteesatas.

Sihktirgotajam A. Pakulam, kam uf Daugawas tirgus atnemts spainis ar wiltotu sweestu, peespreeda 2 mehneschus zeetuma. Sods naw ispildams, lihdz zitas pret winu ussahktàs sudzibas naw ismekletas.

Meesneekam Nikolajam Kappam par to, ka wina skahrnôs julija mehnesî atrada masus galas un tauku gabalinus, kas smirdeja, peespreeda 15 rubkus strahpes naudas jeb 3 deenas arestes.

Koku tirgotajam H. Leitam, uf kura malkas platscha atrada nestempeletu, bet zitadi pareisu askoku, peespreeda 8 rubkus strahpes naudas.

Siwju tirgotajai M. Krastin par to, ka pahrdewuse siwju ikrus, kahdus preekschraksti ne-atkauj, peespreeda 40 rublus strahpes naudas jeb 12 deenas arestes.

H. Jankem par to, ka uf Kihpsalas jumis jumtu, bez ka dabujis atkauju no buhwkommisijas, peespreeda 25 rbl. strahpes naudas jeb 7 deenas arestes.

Speka tirgotajam Lilawam par to, ka leetojis nestempeletu nepareisu swaru bumbu, peespreeda 8 rubkus strahpes naudas jeb 2 deenas arestes.

Olgai Scharchamowai par to, ka leegusе atkauju pahrmeklet sawu namu un pret waktmeistaru leetajuse nepeeklahjigus wahrdus, peespreeda 25 rubkus naudas soda jeb 7 deenas arestes.

Rigas pilsehtas weetneeku sapulzes sehdê no 5. oktobra starp zitu nospreeda: 1) dsehreenu pahrdotawu skaits Rigas polizijas eezirknî 1888. gadâ nebrihkst tikt leelaks, kà tas pastahw schi spreeduma issludinaschanas deenâ. 2) Dsehreenu pahrdotawas aisleegts atwehrt: A. Tanî eezirknî, kursch atrodahs eekschpilsehtâ un schai wistuwaki esoschâs Peterburgas un Maskawas Ahrrigas dakâs neteek aprobeschots no Petersalas eelas, 1. Ganibu dambja, Dsirnawu eelas, Nikolaja eelas, Aleksandra eelas, Dsirnawu eelas un Daugawas krasta. B. Tanî eezirknî, kas sneedsahs Peterburgas un Maskawas Ahrrigas dakâs un teek aprobeschots no Lahtschu eelas, Reweles eelas, Krahsotaju eelas, Matihsu eelas un Mihlgrahwja dselsszeła dambja. C. Tanî eezirknî, kursch atrodahs Maskawas Ahrrigas weenâ dakâ un teek aprobeschots no Rigas-Dinaburgas eelas, leelàs Kalna eelas, masàs Kalna eelas, Witebskas eelas, leelàs Maskawas eelas pilsehtas polizijas eezirkna robescha. Peesihme. Abas nama puses no A, B un C eezirknu aprobeschojoschahm eelahm teek skaititas lihdz tam eezirknim, kuru robeschu tahs istaisa. Tahlak aisleegts dsehreenu pahrdotawas atwehrt: D. Peterburgas Ahrrigas Twaika eelâ, Duntes muischas eelâ un masâ Osolu eelâ. E. Jelgawas Ahrrigâ, isnemot Atmiņu eelu, wezo Ambaru eelu, leelo Lehgeru eelu, Bauskas eelu, Kuldigas eelu, wezo Jelgawas schoseju un Saku- un Friedrichsalu. (R. P. P. A.)

Tschiganu zelojums zaur Rigu. Pagahjuscho sestdeenu eebrauza pa Aleksandra wahrteem tschetri wesumi jeb kulbas Tschiganu un dewahs pa Terbatas un Sekschrigas Kalku eelahm uf Kursemi. Bija tà dehwetee Austrijas Tschigani. Laikam gan gribedami israhdit sawu bagatibu, sche zaur wezo Rigu braukdami, tee bija peeschuwuschi knopu weetâ ihstas sudraba bumbas, mescha ahbolu leelumâ, pee saweem uswalkeem, kas isskatijahs teescham jo dihwaini. — Schee Tschigani nodarbojahs uf laukeem, dsihwodami sataja muischâ, pa dakai ar kapara trauku un truhbu isgatawoschanu un lahpischanu un nopelna, bez sogischanas — kursch Tschigans to gan neprot — zaur schahdeem darbeem deesgan prahwu naudas grasi. Bet kad nu Widsemê, pehz isdotâ nosazijuma, neweenâ krogâ naw brihw Tschiganu ilgak peeturet, kà 24 stundas, tad schee, no tahdas nepatikschanas wairidamees, dodahs nu uf Kursemi, kur laikam daschâ sinâ zerê baudit leelakas teesibas. Par schahdu Tschiganu aiseeschanu Widsemneeki war tik preezatees. (B. W.)

Gandrihz badâ nomiris. Sem schahda wirsraksta „Rig. Ztg." pasneedz schahdu rakstu: Waj Rigâ war badâ nomirt? „Uf scho jautajumu daudzi atbild ar „ne", norahdidami uf leelâ skaitâ esoschahm labdarischanas beedribahm, lauschu kehkeem un nakts patwehrsmahm. Un tatschu nabagu direktorijas pehdejâ gada pahrskatâ lasam, ka kahds zilweks tik ko nenomiris no bada. Dr. V. Holsta sinojumâ par pilsehtas slimnizas nodaku, kas atrodahs wina pahrsinâ, ir lasams: Kahds ahrsemneeks, R. v. M., tika nakti no 29. uf 30. juliju atrasts bez samanas pakritis Wehrmana dahrsâ un aiswests uf slimnizu. Turp aisweduot gan likahs, ka winam samana pamodusehs, bet runat winsch nespehja. Izmekleejot atrada, ka winsch bija nowahrdsis, bet wina meesas lozekli nebija pamirušchi, lai gan loti nespehzigi. Kad wajadsiga pahrraudsischana no ahrstu puses bija isdarita, tad winu eelika wannâ ar siltu uhdeni un nomasgaja. Pehz schihs siltàs nomasgaschanas winam eeradahs eespehja runat. Esahkumâ gan loti nestipra, bet arweenu wairak spehkâ peenehmahs. Te nu winsch isteiza, ka winsch trihs deenas neka ne-esot ehdis un diwas naktis pa Wehrmana dahrsu apkahrt staigajis, tapehz ka nespehjis samaksat par weetu, kur nakti pahrgulet; no kahda dahwanu isluhgtees, winsch esot kaunejees. Tà tad reis atgadijees, ka zilweks leelâ pilsehtâ, kur 100,000 eedsihwotaju, tik ko nenomiris badâ. Tahds atgadijums gan reti atkahrtojas. — Sem ahrstu usraudsibas un kahrtigas kopschanas badu pamirušchais pilnigi atspirga un atdabuja sawus meesas spehkus.

Ugunsgrehki Rigâ. Oktobra mehnesî sch. g. ugunsdsehsejs tika 6 reis sasaukti un ugunsgrehki bija 11 un proti 7 „masi ugunsgrehki" un 4 reis aisdegahs skursteni. Weenâ atgadijumâ jeb reisâ ugunsdsehsejs palihdseja pee dsehschanas. Pa leelakai dakai ugunsgrehki notika treschâ degschanas eezirknî (Maskawas Ahrrigâ) proti 5 un tai laikâ no pulksten 12 deenâ lihdz pulksten 6 wakarâ bija 4 ugunsgrehki.

Rigas wezakam polizijmeisteram peenestas sudzibas par to, ka uf pilsehtas eelahm, it sewischki ahrpilsehtâ, kahjineeki un brauzeji nereti teekot no behrneem pawaditi daschadahm jokoschanahm un lamaschanas wahrdeem, pat apmehtati ar dubleem un akmeneem. Ari esot pamanits, ka daudz behrnu, tagad sneegam ussneegot, uf eelahm, pat tur, kur jo leela satiksme, brauka apkahrt ar rokas kamaninahm, tà ka war weegli tikt sabraukti. To eewehrojot wezakeem teek peekodinats, lai ne-atkautu behrneem tahdus nedarbus, zitadi tee tikschot saukti pee atbildibas pehz meerateesu sodulikumu 10., 11., 29., 38. un 43. artikuleem.

Sahdsibas. Matisa eelâ Nr. 13 dsihwojoschee schandarmu unterofizeeri Karls Blanks un Jwans Berowskis pasinoja polizijai, ka 31. okt. m. d., kamehr bijuschi isgahjuschi, starp pulksten 9 un 12 rihtâ is winu dsihwokła, zaur no wina peeleekamâ kambarî panemtu ee-ejas durwju atslehgu, nosagti daschadi wehrtspapiri, un proti: Karlam Blankam diwas Rigas krahschanas kases biletes, katra 100 rublu wehrtibâ, tahs paschas kases krahschanas grahmata par 100 un sudraba pulksteņs, 20 rbl. wehrtibâ, Jwanam Berowskim 1 kugneezibas sabeedribas „Austras" bilete 100 rublu wehrtibâ un 2 katra par 50 rubkeem, 1 bilete 200 rublu wehrtibâ un grahmata par 20 rubkeem no Latweeschu amatneeku beedribas, 1 Rigas krahschanas kasses bilete 15 rublu wehrtibâ, kà ari daschadi dokumenti un leetas, pawisam par 758 rubkeem

Nelaimes atgadijums zaur ne-uzmanigu braukschanu. 31. okt. m. d., ap pulksten 3 pehz pusdeenas, pasascheeru suhrmans Nr. 165 uf plosta tilta usbrauza wirsû Meistera eelâ Nr. 8 dsihwoschai Salumpes semneezei Dorei Stille, pee tam ta dabuja eewehrojamas brubzes kahjâs. Ewainotâ Stille aiswesta uf winas dsihwokli, bet suhrmans saukts pee atbildibas.

(R. P. P. A.)

Semkopibas un saimneezibas nodala.

Muhsu lini.

Ap scho laiku ir semkopjeem leeli naudas isdewumi, bet naudas eenehmumi ir masi, jo labiba ir lehta un linu sehklas sahlainas un sliktas, ko daudz semkopji jaw pahrdewuschi un daschs labs bez sehklas palizis; bet ko darihs, naudas wajaga. Atnahks pawasaris, tad buhs tahdeem, kam sehkla naw, atkal jadodahs uf Rigu sehklas eepirktees. Bet scho leetu negribu tagad plaschi pahrrunat, bet zitu kahdu, proti to: „Kà tas nahkahs, ka tagad wairs tik labi neisaug nedz lini, nedz sehklas?" Schim jautajumam par atbildi gribu kahdas rindinas ussihmet par semkopju domahm, kahdas tee issaka par scho leetu. Weena daka saka, ka gaiss, laiks (klimats preeksch lineem esot ne-augligs un par sliktu; ziti atkal saka, kamehr ar superfosfatu semi mehslojot, tamehr lini sahkuschi no muhsu semes projam behgt. Atkal ziti saka, ka lini nahkot beeschi sehjami un seme wairs neteekot pee tik daudz stahweschanas meerâ, ka muhsu weztehwu laikôs, kur strahdaja uf treju lauku tihrumeem un wehl mehsloja ar tà sauzameem salmu mehsleem un newis kà tagad, kur lopeem spakus pakaisot un zaur to mehsli dabujot nestipru saturu. Muhsu weztehwi, preekschejo gadu semkopji, turejuschi leelus pulkus zuhku, kuras uf tihruma ganijuschahs un wasaras laikâ tihrumu stipri nomehslojuschas un no-urnajuschas. Tihrumâ, kur tà zuhkas rakuschas un mehslojuschas, labiba augdama krituse weldê. Ari no dascheem teek sozuts, ka semei ne-esot deesgan kali-dakas, ko lini no beeschas sehschanas esot atnehmuschi, jo tagad teekot sehts par tschetri gadi peektâ, bet kad sehjot par dewini gadi desmitâ, tad seme dabujot kali atpakaļ un lini labi isdobotees. Pee lineem warot redzet, kur preeksch tam bijis sehts ahbolinsch un kur atkal meeschi. Kur meesajâ sehjot linus, tur labaki augot un labaku auglu dabu atmetot, kad teekot sehti uf pawasarî artas semes maja mehnescha sahkumâ, kad seme ir sausa isschuwuse un jauna sahlite sahkuse augt; arschana tahda irdena un tad tikai ar rinki greeschamo arklu reis aparot un pehz pahra nedeļahm noezejot. Kad lini teekot ussehti, tad ar dselsezeschahm ee-ezejot, ja lineem, kad tikai sehkla semê tikuse, tad par dihgschanu ne-esot jabihstahs, pat ne sausumâ. Pate linu sehkla, kà lapa linam, leenot no semes ahrâ un tad esot tihraki lini no nesahlehm, jo kad nestrahdatâ noras semê lini teekot sehti, tad lini usaugot uf otru pusi. Kahds wezs wihrs muhsu pusê saka: „Kas sunim weetu taisot, tas lai lineem semi maisot". Pagahjuschâ wasarâ tà bija: uf norahm un pawasarî tikai reisu artas semes bija lini labaki kà tur, kur bija wairak ar strahdaschanu nopuhlejuschees. Gan sakams wahrds no sehjama laika saka: „Rudenî ir wisas seewinas gudras, bet pawasarî neweena nesina to labako laiku;" tomehr war sazit, ka lini par daudz beeschi sehti un tà tad seme kà sakot ir nodilusе, lai waretu tik pat labus linus isdot. Tà gan wispahri domà, tomehr ir peedsihwojumi, kas tam preti runà. Schinî gadâ redseju muischu kalpu linu lauku, kur nebiju 20 gadus redsejis linus sehjam un kas bija labi mehsloti, tomehr lini usauga nesahlu pilni, ka newareja saprast, kà tik labâ semê wareja isaugt tik daudz nesahlu, tahdi kuschki ar suhrenehm un rudsischeem un lusteem.

Schihs rindinas sarakstiju, wehledamees, lai „Mahjas Weesis" tahs nonestu pee saweem lasitajeem, warbuht kahdam patiktos, par scho leetu ko rakstit un to atkal „Mahjas Weesî" eelikt. Es un daschi ziti semkopji buhtu loti pateizigi par katru isskaidrojumu un padomu linu audzeschanas sinâ. Kas ko labaku sina, lai neslehpj saweem brahkeem, jo „sawu swezi nebuhs turet apaksch puhra."

P. Sirlals.

Is muhsu weesigàs sadsihwes.

„Rigas Latw. Beedriba".

Sestdeen, 7. nowembrî sch. g., masku balle. Sahkums pulksten 9 wakarâ.

Swehtdeen, 8. nowembri sch. g., teatris. Israhdihs lugu „Leonori". Sahkums pulksten 7 wakarâ.

„Katrinas-dambja dsedaschanas beedriba."

Swehtdeen, 8. nowembri sch. g., masku balle. Sahkums pulksten 9 wakarâ.

„Rigas Latw. Amatn. palihdz. beedriba".

Sestdeen, 7. nowembrî sch. g., masku balle Wingrotaju sahlê. Sahkums pulksten 9. wakarâ.

Latweeschu teatris.

„Peewiltais auglotajs," komisla dsedaschanas luga, pirmo reisu israhdita isgahjuschas nedelas treschdeenâ un otrreis israhdita swehtdeenu, 1. nowembrî, patika skatitajeem un tika ari weikli spehleta. Pehz ilgaka laika dabusam atkal redzet sawu teizamo aktrisi Brigader kundzi uf skatuwes un papreezatees par winas jauko dsedaschanu un weiklo spehleschanu. Sirnischa kungs israhdija „peewilto auglotaju" loti labi.

Schihs nedelas treschdeenu israhdija lugu „Muzikanta dseesmas," kuru pirmo reisu spehlejot pahrrunajam. Spehleschana tapat loti brangi weizahs schinî reisâ. —

Tirgus sinas.

Rigâ, 4. nowembrî 1887. g.

Lini rahmu; tikai leelaki peewedumi atdsihwinahs weikalu.

Kanepaji bez weikala; pehz pehdejahm sinahm no Celsch-Kreewijas zere, ka kanepaju labums buhs labaks ne kà lihdz schim domaja.

Par kanepehm, schahwetahm, masàs partijàs maksaja 102 un 103 kap. pudâ.

Pa dselsszeļu pehdejâ mehnesî peeweda pudu 138,200.

Linsehklu krons meerâ: ekstra pihla sehklas atlaida par 8 rbl. 60 kap. muzu; bet tagad pahrdeweji atturigali un prasa atkal 8 rbl. 75 kap. muzâ.

Lihdz otrdeenai peeweda 14,826 maisu, is teem nopakaja 10,629 muzas.

Linsehklu brahkis nepahrgrosijees; par $87^1/_2$% sehklahm maksa 130—132 kap. pudâ, par labu preci 135—136 kap.

Par kweescheem pehz labuma maksaja 96—114 kap. pudâ; apgrosijumi noteek tikai masumeem.

Rudzi turahs, kaut gan Berlinê maz peeprasa; uf 120 mahrz. pamata par pudu maksaja $65^1/_2$ un 66 kap. pudâ.

Oktobri pa dselsszeļu peeweda pudu 453,000.

Ausas nepahrgrosijuschahs. Par zaurmehra ausahm maksaja 56—60 kap., par labahm gaischahm ausahm lihdz 70 kap. pudâ.

Oktobrî peeweda pudu 1,679,000.

Meeschi meerigi. Par schahweteem Widsemes 102—103 mahrz. meescheem dabu 72—73 kap. pudâ, par neschahweteem Kreewsemes 100 mahrz. meescheem 66 kap. un par Kursemes diwkanschu 105—110 mahrz. meescheem prasa 65—70 kap. pudâ.

Oktobri pa dselsszeļu peeweda pudu 390,000.

Deewa-kalposchana Rigas basnizàs.

Swehtdeen, 8. nowembri 1887.

Jehkaba basnizâ:	Spred. pilst.		10	w.-mahz. Holst.
	„	„	12	igaun. mahz. Zinck.
Petera basnizâ:	„	„	10	w.-mahz. Dr. Lütkens.
	„	„	6	mahz. Hellmann.
Domes basnizâ:	„	„	10	w.-mahz. Gaehtgens.
	„	„	2	mahz. Tilling.
Jahnu basnizâ:	„	„	9	w.-mahz. Weyrich.
	„	„	2	—
Gertrudes basnizâ:	„	„	10	wahz. mahz. Hilde.
Jesus basnizâ:	„	„	9	l. s. eesweht. mahz. Bergamann.
Mahrtinu basnizâ:	„	„	9	latw. d. w.
	„	„	10	wahz. d. w.
Trihsween. basnizâ:	„	„	10	latw. mahz. Fromm.
Pahwila basnizâ:	„	„	$^1/_2$1	basn. eesw. mahz. G. Walter.
Reformatu basnizâ:	„	„	10	mahz. Iken.

Naudas-papihru zena.

Rigâ, 4. nowembri 1887.

Papihri.	makš.	prašja.
Pusimperials	9 2	9 5
5% bankbiletu 1. izlaidums	99	$99^1/_4$
5% „ 5. „	$97^3/_4$	98
5% instr. 5. aisnehmums	—	—
5% Austruma isnehmums no 1877. gada . . .	$96^1/_2$	$96^3/_4$
5% „ „ „ 1879. „ . . .	$96^1/_4$	$96^3/_4$
1. 5% Kreewu prehm. aisnehmums	—	262
2. „ „ „ „	—	238
5% konsol. 1871. gada aisnehmums	160	$161^1/_2$
Odes. pilsl. hipoteku bankas $5^1/_2$% obligazijas . .	—	$81^3/_4$
Kreew. zem. kred. 5% lihlu-sihmes	—	$168^1/_2$
6% Charkowas zemst. lihlu-sihmes	—	101

Berlines birscha.

17. (5.) nowembrî 1887.

		Deenu eepreekschi
Kreewu kredit-bil. par 100 rubl. lassa	178 70*)	179 —
„ „ „ „ 100 rbl. uz now.	178 —	178 25
„ „ „ „ 100 rbl. uz dz.	177 25	177 75

*) 1 maksts-marka = 55,95 kap.

Tendenze preeksch Kreewu naudas papireem: pawahjinata.

Jaunakahs sinas.

Widsemes gubernators 31. oktobrî sem Nr. 8837 laidis schahdu zirkular-rakstu Widsemes gubernas brugu teesahm:

Kahds draudses skolas skolotajs man eesneedsis suhdsibu par to, ka basnizas preekschneeks winam pawehlejis atstaht dsihwokli, kas atrodahs draudses skolas ehkâ, sazidams, ka dsihwoklis tam peederot kà ehrgelneekam un kesterim, bet newis kà skolotajam.

Tà ka jautajums par skolotaju teesibahm us dsihwokli skolas ehkâs naw isschkirams bes mahzibas apgabala kuratora peedalischanahs, tad esmu min. skolotajam preekschâ lizis no wina eenemto dsihwokli ne-atstaht, lihds mahzibas apgabala kurators spers tahkakus sokus schaî leetâ. Weetigai polizijai usdots gahdat par to, ka neweens ne-isweetotu skolotaju ar waru no wina dsihwokla.

Tà ka tahds atgadijums waretu notikt ari zitâs draudsês, atsihstu par wajadsigu darit usmanigus us schahdu pawehli wisas brugu teesas, tahm preekschâ rakstidams, tahdôs atgadijumôs, kad zeltos domu starpiba dehl skolotaju teesibahm us dsihwokli draudses skolas ehkâ, skolotajus ne-isweetot no winu dsihwokleem, bet tahdus atgadijumus manim sinot un tad nogaidit, teekams es sperschu sokus schaî leetâ.

Es usdodu brugu teesahm scho pawehli pasludinat wisahm pagastu un muischu polizijahm dehl eewehroschanas un ispildischanas.

(Widz. Gub. Aw.)

Riga. Swehtdeenu, 8. nowembrî, kà jaw sinojam, tiks pulksten 12½ pusdeenâ eeswehtita jaunbuhwetà Pahwila basnizà un par winas mahzitaju eezeltais mahzitajs C. Walter kungs eewests. Pehz mahzitaju eeweschanas zaur superintendentu buhs swehtdeenas Deewa kalposchana, Wahzu spredikis, Latweeschu spredikis u. t. pr. — Ee-eja basnizà schinî deenâ buhs tikai tahdeem, kas buhs apgahdajuschi sew ee-ejas kahrti.

Latweeschu III. wispahrigo dseedaschanas swehtku komiteja notureja otrdeenu Latweeschu beedribas namâ kopigu sapulzi ar dseedaschanas koru dirigenteem. Us scho sapulzi bij atnohkuschi 24 koru wadoni; bes tam wehl bija eesuhtitas kahdas 18 wehstules. Swehtku komitejas preekschneeks F. Grosswald kungs sirsnigeem wahrdeem apsweizinaja sapulzejuschos un peemineja preeku, kas katra Latweescha sirdi pildot par III. wispahrigo dseedaschanas swehtku atkauju; tomehr schinî preezigâ apsinâ newarot atstaht ruhpes pee malas par nahkoscheem dseedaschanas swehtku labu isdoschanos.

Winsch sawu zeribu par labu isdoschanos leekot us dirigentu un dseedataju puhlineem. Pehz apsweizinaschanas runas nolika deenas kahrtibu. Pehz plaschas pahrrunaschanas un apspreeschanas sapulze weeenojahs taîs domâs, ka nahkoschee dseedaschanas swehtki noturami nahkoschâ 1888. gadâ taî nedelâ preeksch Jahneem. Par programmu runajot wispahrigi peenehma, ka bes Latweeschu komponistu sazerejumeem programmâ ari usnemami sazerejumi no zitu tautu komponisteem. Preekschâ liktas bija kahdas 30 laizigas un 20 garigas dseesmas, no kuwahm derigakas ja-ismekle preeksch programmas. Schahdu ismekleschanu un programmas pilnigo sastahdischanu nodewa leetprateju (ekspertu) kommisijai, kurâ eewehleti schahdi kungi: Wiegners, Schepfly, Ahrgals, Straume, Klawinsch, Kabe, Behtinsch (Irlawâ), Neulands (Leelwardê) un J. Kalninsch (Weetalwâ).

Dseedataju koreem, kas grib peedalitees pee dseedaschanas swehtkeem, japeeteizahs wiswehlakais lihds 1. dezembrim sch. g. 29. dezembrî noturehs wehl otru dirigentu sapulzi. Kà dsirdam, tad kahdi 37 kori peeteikuschees.

Kad sapulze bija sawus darbus beigusi, tad wisi sapulzejahs pee kopumeelasta, kur kahdas stundas omuligi aislaida.

Widsemes dselszeltsch, kà „Rig. Ztg." is droscha awota teizahs dabujuse sinat, tikschot 1888. gada septembrî atdots pretschu un personu weschanai, ja neparedseti kawekli ne-atgadischotees. Dselszeltsch gan wehl nebuhschot apgahdats ar wisahm tahm peederibahm, kahdas eerastas redset, zitus Kreewijas dselszelus atwerot, bet nodomajot wajadsigàs ehkas, schkuhnus u. t. t. usbuhwet pamasam pehz tam, kad dselszeltsch buhschot atwehrts, un tahdâ mehrâ, kahdâ israhdischotees wajadsibas.

Kauna. Wihlupa laulata pahra prahwa, par kuru jaw sawâ laikâ sinojam, tagad isspreesta. Abi tika atsihti par wainigu pee barona nogifteschanas. Sofija Wihlup, 25 gadus weza, un Gederts Wihlups, 22 gadus wezs, tika noteesati us wisu teesibu pasaudeschanu un us 13 gadeem pee spaidu darbeem. Kà „Lib. Ztg." dsirdejuse tad knass Urusows, kas pee schihs prahwas bija Wihlupa laulatam pahrim par aisstahwetaju, eesneegschot kasazijas suhdsibu (suhdsibu, lai spreedumu atzel).

Telegrafa sinas.

Peterburgâ, 4. nowembrî. Dselszeła tarifa kommisija zelu ministerijâ schodeen nospreeda, ka ostas pilsehtâs un walsts wakara gubernâs labibas tarifs, kas sche konkurenzes labad bija paseminats, no jauna pa-augstinajams. Dselszelu representanti prasija, lai eewedot to tarifu, kahds bijis lihds martam 1887. gadâ. Galiga isschkirschana peekriht waldibai.

Peterburgâ, 5. nowembrî. Pehz „Wald. Wehstnescha sinojuma Keisara Majestates ar Augstajeem behrneem schodeen eebrauks Berlinê un tad schowakar zelos us Wirbali tahlak.

Kugoschana Peterburgâ un Kronschtatê wakar ofiziali slehgta.

Berlinê, 4. nowembrî. Par goda pawadoneem Kreewijas Keisareenei nolemti, grafeene Oriola un wirszeremoniju meistars grafs Eulenburgs. Wini kopâ ar Kreewu Keisaram nolemteem goda pawadoneem Wisaugstakeem Weeseem aisbraukuschi pretim.

Keisars Wilhelms pehz pehdejàs saslimschanas schodeen pirmoreis isbrauza.

Is San Remo sino, ka kronprinzis schodeen isbrauzis un peenehmis Brasilijas keisaru ar laulatu draudseni.

Parisê, 4. nowembrî. Justizministrs leedsahs wehstit parlamenta ismekleschanas komisijai par ismekleschanas teesnescha Atalena ismekleschanas darbu panahkumeem, isskaidrojams, ka scheit sadurotees likumu deweju wara ar teesas waru. Polizijas preekschneeku, Wilsonu un ministrus isklauschinaja wairak reisas ismekleschanas komisijas preekschâ, bes ka kaut kas buhtu panahkts. Leetas stahwoklis kluhst nepanesams. Deputatu nama eewehrojamakàs partijas nodomajuschas riht, zetortdeen, leetai schà waj tà darit galu. — Awisi „Gaulois" nodewa teesai par rakstu: lai dsihwo karalis!

— Schodeen eesahkahs leelistà prahwa komisàs operas degschanas leetâ. Pee teesas aizinati 200 leezineeki.

Româ, 4. nowembrî. Kehninsch schodeen atklahja tautas weetneeku sapulzi ar runu, kurâ issazija, lai Italija, wehledamahs meeru usturet ar zitahm Eiropas walstim, turotees weenôs prahtôs.

Ihpaschneeks un isdewejs: Ernst Plates.
Atbildoschais redaktors: Dr. phil. Arnold Plates.

Lihds 7. nowemb. atnahkuschi 2011 kugi; aisgahjuschi 2029 kugi.

Sludinajumi.

No tahm no

Kursemes kredit-beedribas sparkasas waldischanas

us 1. septembri sch. g. usteiktahm 5% sparkases scheinehm ir wehl daudz nedz us 4½ prozentigahm apmainitas, nedz ari isnemtas tikuschas. Kursemes kredit-beedribas sparkasas waldischana scho sihmju ihpaschneekus winu paschu labuma dehl usaizina schahs sihmes pahrmainit waj us 4½ prozentigahm sihmehm waj pret skaidru naudu, tapehz, ka pehz noteikumeem, kas us ik katras sihmes otras puses apaksch 3. punktes nodrukats, intreses par usteiktahm sihmehm tahdâ kahrtâ atlihdsinatas teek, kà tas pee sihmehm Lit. A (tagad 2 prozentes par gadu) sazits.

Direkzijas padomneeks: L. v. d. Ropp.
Darischanu waditajs: H. W. Pychlau. 2

Rigas Latw. amatneeku palihdsibas beedribas

Krahschanas un aisdoschanas kases bilanze

Beidsamajà oktobrî 1887. g.

(1771 beedri, droschibas kapitals 61,501 rubl. 93 kap. — Tehrbatas eelà Nr. 26.)

Aktiwâ:	Rubl.	K.	Pasiwâ:	Rubl.	K.
Kihlu rehkins	36932	76	Pamata kapitala rehkins	10000	—
Aisdewumu rehkins	10037	18	Reserwes kapitala rehkins	2154	26
Pamata kapitals walsts bankâ	7156	25	Dalibas naudas rehkins	4943	67
Kases rehkins (skaidrâ naudâ)	687	87	Noguldijumu rehkins	37951	6 —
Inwentara rehkins	1659	38	Tekoschs noguldijumu rehkins	13586	91
Daschadi rehkini	2680	98	Krahschanas noguldijumu rehkins	4516	94
Wehrtspapiru rehkins	300	—	Augstu-augstu noguldijumu rehkins	1735	29
Ihres rehkins	87	—	Prozentu rehkins	1959	87
Algu rehkins	772	—	Diwidenda rehkins	3529	67
Sihku isdoschanu rehkins	177	45	Pahreijoschs rehkins	71	81
Imobilija rehkins	1388	05	Rakstischanas rehkins	471	50
Tekoschs aisdewumu rehkins	—	—			
	4846	10 92		4846	10 92

Kase maksà par noguldijumeem pahri par 100 rubl. 5½% par gadu; par aisdewumeem nem no 1—300 rubl. 9%, no 301 un wairak rubl. 8% par gadu; pret droscheem wehrts-papihreem 1% masak.

Kases darba laiks ir katru deenu no pulkst. 10 lihds 1 pehz pusdeenas, isnemot nedelas swehtdeenas, basnizas un walstsswehtkus. Aisdewumu peeprasijumi, kuri lihds pulkst. ½12 preekschpusd. pee darba wedeja peeteikti, teek taî paschà deenà ispildi.

Wisi noguldijumi un eemaksajumi schaî kasê ir atswabinati no krona prozentu nodokleem.

Rigà, 1. nowembrî 1887. g. **Direkzija.**

Luhgschanas un suhdsibas raksti,

kà ari daschadas zitas wajadsigas rakstischanas, ko Augsta Waldischana un likumi atlauj, teek israksitas, kà ari labi un derigi padomi eeksch teesas leetahm doti preekschpilsehtâ, Romanow eelâ Nr. 65, pee P. Bertholda.

Ludw. A. Schweinfurth'a

filiale

Grehzineeku- Sünder-) un Marstal-eelu stuhrî,

hipoteku beedribas namâ,

peedahwà zeen. publikai sawus labos wihnus par mehrenu zenu, kà:

schampanji,

pascha fabrikazijas daschadàs sortês,

Kreewu sarkanos un baltos wihnus, Bordo wihnus, Spaneeschu un Portugiseeschu wihnus, Reina un Moseles wihnus, Ungaru wihnus, Anglu ihsto porteru, rumu, konjaku un araku, ahrsemes likeerus,

smalkako Maskawas atschischtschenu no Koschelewa,

bes tam wehl schahdas pahrdoschanas weetàs:

Rigà pee A. Hjordt kunga, Alekfandera eelà Nr. 99, Anspach namâ; Dubultôs pee Th. Christlieb kunga, pee tirgus platscha, Hefs namâ; Maforôs pee A. Horn kunga, Horn'a weesnizà; Slokà pee Jakob Stuhl kunga.

Ludw. A. Schweinfurth'a

schampanju fabrika,

Minsterei eelà Nr. 10, pascha namâ.

Kaltijas Kalendaris

1888. gadam.

Skaidrais eenahkums nahk Rigas Latweeschu beedribas Sinibu kommisijas kasê preeksch palihdsibas sneegschanas masturigeem studenteem un preeksch kreetna Latweeschu rakstu weizinaschanas.

Saturs: Kalendarija. Pareistizigo kalenderis. Schihdu swehtki. Ecwehrojami notikumi is Kreewu un Latweeschu wehstures. Keisara jilts. Kreewijas waldneeki no Romanowa zilts. Ahrsemju waldneeki. Tirgi. Jaunee Frantschu mehri un swari. Labibas un beramu pretschu mehri, salihdsinati ar Kreewu tschetweriku. Plakfnu mehri, salihdsinati ar Kreewu desetinu. Garuma mehri. Pilsehtas Kreewu walsti. Sinas par pasti. Nosazijumi par telegrafu. Rigas dibinaschana (ar Rigas planu no 1621. gada). Sirds balss. Seemà. Winai. Muhsu deenischka maise. Preeksch kam ir mute un ozis. Latweeschi un Igauni Pleskawas gubernà. Es Latwju sehns. Stahstini is tehwu laikeem. Lihgawai tahlumà. Apinitis un tautas meita. Rudeni. Ari ermests. Isschkehrschana. Behrnigi. Adreses. Sludinajumi.

Maksà 25 kap.

P. Dihrikis un beedr.

Sina

preeksch pagasta walstneekeem, skrihwereem, arendatoreem, masgruntneekeem un wiseem teem, kam nauda, naudas wehrtiba, gruntes rukki, grahmatas u. t. pr. glabajami un no uguns leesmahm sargat peeklahjahs, ka tee

Patentes Superator naudas kasti un lahdes,

kuri no eekschas un ahra puses ar to jauno, no uguns leesmahm ne-eewainojamo akminaino Asbest papu apsisti, us winu nesadedsibu Peterburgâ 14. dezembrî 1886. g. no inscheneereen un uguns meistereem apaksch augstu Keisara walstes usraugu apleezinaschanu uguns leesmas us winu karstuma noturi un nesadedsibu proweti, par nesadedsigeem atrasti un par geldigeem uguns sargeem apleezinati kluwa, no daschada leeluma teek tureti, sawadas apstelleschanas preti nemtas un par fabrikas zenu jeb maksu pahrdoti

taî weenteesigâ wisuwezakâ un gruntigâ

J. Redlich

Englischu magasinê.

Zaur scho zeen. publikai padewigi pasinoju, ka esmu atwehris

miltu pahrdotawu

Gertrudes eelà Nr. 105.

Peedahwaju is sawas pahrdotawas labus Maskawas un Kursemes maises un kuhku miltus, wisadus gruhbus, ausu, meeschu un rupju kweeschu miltus u. t. t. par mehrenahm zenahm. Laipna apkalposchana.

Augstzeenibà **M. Purinsch**, Gertrudes eelà Nr. 105.

Dubultôs.

Katru otrdeenu un peektdeenu no pulkst. 11 lihds 2 pehz pusd.

slimneeku peenemschana

Sw. Peterburgas weesnizà.

Dr. Rosenberg.

Brahli Streiff,

Sinder-eelà Nr. 11,

peedahwà

baltu melnu bruhnu **mehbelu laku**

is J. E. Koch fabrikas, 6

par fabrikas zenahm.

Leetotas, us galwoschanu labi sataisitas kurpneeku, skroderu un dahmu schujmaschinas par loti lehtahm zenahm pahrdodamas us krahmju tirgus Nr. 53, pee

M. Behrsina. 2

E. Buschmanns,

tilta galâ, Akmenu un Grahwju eelu stuhrî Nr. 9, Rigà, usnemahs wisadas harmonikas, kà: Herophomas, Aristonas, spehlejamas kastites u. t. j. pr. par it lehtahm zenahm islabot.

Loti lehti ir pahrdodama

mahja (kurà atrodahs pahrdotawa ar leelu krahsni preeksch maises zepschanas un pagrabs) ar ehrbegi un wiseem turklaht peederigahm zitahm ehkahm un telpahm, derigs preeksch kahda lauzeneeka, kas grib Rigà us dsihwi nomesteeo. Ehkas ir jaunas un par 7400 rbl. apdroschinatas Ahrrigas sawstarpigà uguns-apdroschinaschanas beedribà un teek flimibas un zitu apstahklu dehl par to zeeti nosazito zenu no 5400 rbl., bet bes kahda widutaja, pahrdotas, us kurahm gul hipoteku beedribas parads no 3000 rbl., kursch nekad neteek ussazits, bet ar laiku pats no sewis zaur intreschu maksaschanu izlihdsinajahs. Tà tad buhtu tikai 2400 rbl. tuhlit ismaksajami. Tuwakas sinas Ernst Plates grahmatu- un bilschudrukatawà un Latweeschu grahmatu pahrdotawà, Rigà, pee Petera basnizas.

Sahli

pahrdod wairumà un masumà par lehtako zenu pee Mires eebrauktawas, leelà Newas eelà Nr. 12

C. Ricmans.

Manà bilschu- un grahmatu-drukatawà un burtu-leetuwê Rigà, pee Petera basnizas dabujama:

Widsemes weza un jauna

Laika-grahmata

us 1888. gadu.

Maksà: ne-eeseeta 5 rbl. simtu gab., eeseeta 10 kap. gab. — Laika-grahmata pasneedz jauku stahstu, bildehm puschkotu, dseesmas u. t. t., tirgus-deenas Widsemê un Kursemê, zela rahditaju lauzeneekeem, kas Rigas bodês grib ko pirkt u. t. t.

Ernst Plates.

Tas jaw 30 gadus wisâs Eiropas walstîs slaweni pasihstamais un us Parises, Wihnes un Minchenes isstahdehm usslawetais

Anglu giktsaudeklis

zaur sawu pahrsteidsoscho dseedeschanas eespehju pret reimatisma sahpehm wisâs meesu balâs, pret laulu sahpehm (gikti), netikai rokâs un kahjâs, bet ari pret galwasgikti, nerwu sahpehm, isliminateem un sasteesteem lozekleem, aufu schnahkschanu, ihsi sakot wisâs zaur sa-aukstischanos, welloschu wehju u. t. pr. izsehluschâs slimibâs, no kehnischkas Anglu, Ungaru, Bairijas un Wirtembergas waldibahm patentets un konzesets.

Slawenais ahrsts Dr. Hufelands saka sawos medizinas rakstos: „Ir diwas slimibas, pret kurahm ahrstu siniba welti leekahs meklejuse sahles: schihs slimibas ir galwasgikts un podagra." Schis lihdseklis ir atrasts augschâ mineto giktsaudekli leetojot un tas teek pahrdots pakâs par 1 rubl. un preeksch gruhtakahm slimibahm par 2 rubl. pakâ un ir dabujams giktsaudekla ihpaschneeka un fabrikanta Oskar Goertchen apteeku pretschu magasinê, Peterburgâ, Kasanskajà Nr. 37, jeb ari: Rigà pee Alfred Busch, Maskawà pee R. Köhlert un beedr., Astrachanê pee A. R. Kern, Woroneschà pee L. M. Aleinikow. Preeksch peesuhtischanas par pasti japeeleek 50 kap.

Pateizibas raksti no augstakahm Kreewu un sirstu personahm, kuras us kara-lauka reimatismu dabujuschas un kurahm ne Karlsbades, ne Teplizes weselibas awoti naw warejuschi palihdset, bet tikai zaur giktsaudekli weseli palikuschi, ir giktsaudekla ihpaschneeka Oskar Goertchen magasinê, Kasanskajà Nr. 37, zeen. publikai islikti dehl eeskatischanas.

Дозволено цензурою. — Рига, 6. ноября 1887. г.

Печатать разрѣшается. Рижскій Старшій Полицеймейстеръ Власовскій.

Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rigâ, pee Petera basnizas.